

Един смешен урок за Слънцето, Луната и Земята

Новини | Култура | на 05.01.2022 08:42 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?

Защото училището може да бъде и смешно! А ние искаме да ти подшушнем с коя книга можеш да се посмееш над училищните неволи.

Вчера разказахме за невероятен нов космически полет - до Слънцето! Много се надявахме, че сме обяснили всичко съвсем точно и разбираемо.

Обаче... едно е да обясниш, друго е да покажеш.

А как да ти покажем слънчевия вятър? Или какво точно представлява плазмата? Понякога е трудно да си представиш това, което ти разказва науката. Или пък всъщност е много лесно... ако не е нужно да си го представяш вярно!

Ами ако трябва да обясниш на някой друг? Представи си, че имаш по-малко братче или сестриче. И трябва да им обясниш за Слънчевата система. Как ще го направиш?

Олеле, ами ако си учител? И всички нагледни пособия в училище са счупени?

Олеле, ами ако на децата им стане скучно и не запомнят нищо?

Понякога всичко това може да е много смешно.

Слушай как го разказва сръбският писател Бранислав Нушич. Не можахме да намерим достойна картинка (тази към статията е от руско издание!), затова МОЛИМ да нарисуваш най-смешната част и да ни я изпратиш! За нас ще бъде чест и удоволствие да публикуваме рисунката ти!

Из "Автобиография" на Бранислав Нушич

В нашата гимназия имаше един глобус, който с години бе стоял на шкафа в кабинета на директора и който изглеждаше така мизерно, че да ти е жал просто да го погледнеш. Оста му беше така изкривена, че при опитите той винаги се въртеше не точно така, както учителят ни убеждаваше, че се върти Земята. Северна Америка беше покрита с едно огромно мастилено петно и ние бяхме убедени, че там именно е Черно море. А там, където трябваше да бъде Африка, имаше една огромна дупка и ние не можехме да разберем дали това са следи от разкопките на англичаните, които са търсели фараонските гробници, или някаква американска експедиция се е спускала в недрата на Земята, следвайки напътствията на Жюл Верн. Най-вероятното бе, че учителите са разисквали по време на междучасията въпросите на текущата политика, използвайки глобуса като аргумент.

Поради липса на глобус учителят използваше главата на нашия съученик Сретен Йович, който наистина беше такъв главчо, че приличаше на истински подвижен глобус.

— Ела тук, Сретене — започваше той например уроци за деня и нощта. — Излез и застани тук до прозореца, така че да те огрява Слънцето.

Глобусът ставаше от третия чин и заставаше край прозореца.

— Ето, виждаш ли, като обърнеш дясната си страна към Слънцето, цялата дясна половина на главата ти е осветена, докато другата не е. Така ли? Хайде сега обърни лявата си страна към Слънцето. Ето сега лявата страна е осветена, а дясната не е.

По същия начин върху Сретеновата глава ни бе обяснено и какво представляват полюсите.

— Ето тук, виждате ли — и учителят слагаше показалеца си на Сретеновата глава, — тук е Северният полюс. Тук е вечна зима, никога нищо не цъфти. Всичко е измряло или ако е останало нещо, то е хилаво. Това са впрочем неизследвани пространства.

Друг път пак на Сретеновата глава той ни обясняваше маршрута на един пътешественик, който, за да потвърди от любов към географията четвъртото правило за кълбовидността на Земята, тръгнал от една точка, вървейки все в една и съща посока, и стигнал пак там, откъдето е тръгнал.

— Взимаме, значи, носа за изходен пункт — тук той слагаше показалеца си на Сретеновия нос и го насочваше, влачейки нокътя си по лицето, към лявото ухо — и се отправяме на изток, тоест в оная страна на света, от която изгрява Слънцето. След това... Сретене, да си измиеш ушите, пълни са с кал, като че ли си излязъл от кочина... след това обикаляме земното кълбо и стигаме до противоположната страна на света... още миналия път ти казах, Сретене, да острижеш тая коса... Макар че там, на противоположната страна на света, живеят диваци... аз няма повече да цапам пръстите си с тая твоя мръсна коса... Това е тая страна, където е нощ, когато у нас е ден, и обратно — където е ден, когато у нас е нощ. След това продължаваме по-нататък и по-нататък, минаваме през дясното ухо на Сретен и пак вървим все нататък и нататък и ето ни на Сретеновия нос, откъдето тръгнахме.

Понеже учителят използваше Сретен за глобус, ние всички много го уважавахме. Изглеждаше ни като истинско училищно пособие и толкова бяхме свикнали с това, че главата му наистина ни приличаше на глобус, представляващ земното кълбо. Неговата рошава коса ни напомняше гъмжащите от диви зверове джунгли; челото му ни наподобяваше изораните египетски равнини; носът му ни приличаше на недостъпен връх — хималайски, а двете реки, които изтичаха от носа и се сливаха малко преди да се влеят в устата — на Тигър и Ефрат.

Нашата представа за главата на Сретен като истински глобус беше толкова силна, че когато веднъж Станко Милич му разби главата и учителят го запита защо е направил това, той отговори:

— Учех си уроци по география.

Тогава учителят пусна в обращение главата на същия тоя Станко Милич, но не толкова заради нагледното обучение, колкото да ни внуши респект —

да не смеем да повреждаме учебните пособия. Защото не може да се захвърли Сретен с разбита глава върху шкафа в канцеларията на директора като стария глобус я.

А трябва да кажа, че нашият учител по география имаше доста тежка ръка и твърде често си служеше с нея. Докато разказваше за земните неща, за реките, планините, езерата и моретата — все някак минавахме, но щом се докопа до небето и небесните тела, започна така да размахва ръце и да ни удря такива плесници без всякаква причина, че на нас ни се струваше, че на небето стават междупланетни катастрофи.

Така например веднъж, като преподаваше урока за затъмненията, той ни изкара трима души пред дъската. Най-напред извика най-високия между нас, Живко, на когото бяха вече наболи и мустачки, та учителите го съветваха да се ожени. Извика го и го постави така, че да може всички да го виждаме.

— Макар че ти иначе си магаре, Живко, сега ще представляваш Слънцето. — След това се обърна към класа: — Внимавайте добре, главата на Живко е Слънцето. Тя осветява и Земята, и Луната. Земята ще бъде както и друг път главата на Сретен, а за Луна ще ни послужи ето този малкият, от втория чин.

Този малкият от втория чин бях аз.

— Добре, вижте сега, деца. Когато Слънцето е там, където е сега Живко, а Земята там, където е Сретен, и Луната там, където е тоя малкият, тогава Слънцето изпраща своите лъчи и осветява и Земята, и Луната. Така ли е?

Всички мълчат, понеже не могат да разберат как Живко осветява и с какво осветява.

— Обаче — продължава учителят — в своя път около Слънцето Земята се оказва в един момент между Слънцето и Луната... ето така! — и той ни построява в една редица. — Живко, Сретен и накрая мене. — Сега, както виждате, тоя главчо Сретен е засенчил оня малкия и Живковата светлина не може да го освети. Вследствие на това настъпва лунно затъмнение. Разбрахте ли?

— Аз не разбрах — промърмори Живко, източникът на светлината.

Обстоятелството, че не е разбрал точно този, който трябва да даде светлина на другите, разгневи учителя и той му плесна такъв шамар, че бедният Живко получи, изглежда, съвсем нагледна представа за затъмнението, защото веднага добави, мигайки с очи:

— Сега разбрах!

И разбра не само той. Всички ние си изяснихме защо тоя раздел от географията се нарича физическа география.

Още по-лошо стана положението, когато започнахме да изучаваме устройството на Слънчевата система.

— Да излязат ония планети от миналия час — каза учителят.

Тези планети бяхме Живко, Сретен и аз.

— Ти, Живко, както е известно, си Слънцето. Застани тук и тихо, мирно и спокойно се върти около себе си!

— Ти, Сретене, също ще се въртиш около себе си, но въртейки се около себе си, ще тичаш и около Живко, който, както знаеш, представлява Слънцето.

След това постави и мен на мястото ми.

— Ти си Луната. Ти първо ще се въртиш около себе си. Въртейки се около себе си, ще се въртиш и около Сретен, а заедно с него ще се въртиш и около Слънцето, тоест около Живко.

След като ни даде тези разяснения, той взе пръчката и застана встрани като зверуководител, готов да чукне по главата всекиго от нас, който сгреша. И започна под негово ръководство едно въртене, едно тичане — бог да ти е на помощ. Върти се Живко около себе си, върти се бедният Сретен около себе си и около Живко, въртя се и аз около себе си и около Сретен и двамата заедно тичаме около Живко. Още преди да направим както трябва първия кръг, и на тримата ни се зави свят и се сгромолясахме на земята. Най-напред паднах аз в качеството си на Луна, върху мен се стовари Земята, а върху нея — Слънцето. Получи се такава купчина, че не можеш да разбереш къде е Луната, къде Слънцето, къде Земята. Виждаше се само тук да стърчи един крак на Слънцето, там носът на Земята или задникът на Луната.

И докато ние охкахме, учителят стоеше гордо над тая купчина и обясняваше на останалите ученици устройството на Слънчевата система и движението на небесните тела във Вселената.

Можете да си представите каква паника настана между нас, когато, завършвайки тоя урок, учителят ни каза:

— Следващия път ще ви обясня какво представлява вулканът.

Запознати вече с начина, по който той така усърдно прилагаше метода на нагледното обучение, ние бяхме сериозно загрижени на кого ли от нас ще се падне следващия час да бълва огън.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/1820-edin-smeshen-urok-za-slantseto-lunata-i-zemyata](http://book/1820-edin-smeshen-urok-za-slantseto-lunata-i-zemyata)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

